

LOUIS SALOMON VALT IN HANDEN VAN KAMPBEUL

Louis Salomon.
(Collectie E. Salomon)

MVV-spelers met echtgenotes. Louis Salomon is de tweede van rechts en staat naast zijn vrouw Yvonne Salomon-Mertens.
(Collectie E. Salomon)

Louis Salomon woont met zijn vrouw Yvonne Salomon-Mertens en hun twee kinderen: Roos en Jeanny eerst in de Gubbelstraat 17, daarna op de Grote Gracht en de Statensingel, en vervolgens op de Grote Staat. In 1938 verhuist het gezin naar de Alexander Battalaan 74. Vanuit al deze locaties handelt Louis in textiel en ondergoed. Ook staat hij met zijn vrouw op de markt, iets waaraan zijn dochter Jeanny (*1929) goede herinneringen heeft.

JOODS VERZET

Louis is zeer actief in Maastricht. Zo speelt hij in het eerste elftal van MVV. In de oorlog werkt hij in het verzet en heeft contacten in Antwerpen en Amsterdam. In het verzet is hij contactpersoon voor een Belgische verzetsgroep: de Witte Brigade. Wanneer eind mei 1941 Joden niet meer naar de bioscoop mogen, haalt Louis 16 mm geluidsfilms uit Amsterdam om die in zijn huis aan de Alexander Battalaan te vertonen.

Louis is met zijn vrouw Yvonne in Amsterdam wanneer op 20 mei 1942 tien Joodse mannen worden opgepakt als represaillemaatregel door de Duitsers. Zijn broer Max is een van de tien gearresteerde Joden. Een dag later bonzen de nazi's op de deur van het huis aan de Battalaan om Louis op te halen. Zij dreigen bij de twee dochters dat Louis zich uiterlijk 26 mei 1942 voor 16.00 uur bij de Sicherheitsdienst (SD) in het 'Witte Huis' aan de Sint Lambertuslaan 7 (op de hoek van de Prins Bisschopssingel) moet melden. Doet hij dat niet, dan zal dat ernstige gevolgen hebben voor de tien reeds gearresteerde gijzelaars. De dochters geven dit aan hun vader door in Amsterdam. Dat Louis in het verzet zit, komt door verraad in Maastricht aan het licht. In Amsterdam wordt hem aangeraden niet terug te keren maar onder te duiken. Louis is niet alleen bevreesd voor zijn broer, zijn vrouw en kinderen maar ook voor het lot van de gijzelaars. Hij besluit daarom wel terug te keren en zich te melden bij de SD in het 'Witte Huis'. Bij aankomst wordt zijn echtgenote Yvonne meteen van de trap getrapt; Louis wordt gevangengezet. Hij blijft veertien dagen in de gevangenis in Maastricht en wordt dan eerst naar Vught en vervolgens naar Amersfoort overgebracht. Dat Louis gemengd getrouwd is, mag niet baten omdat de nazi's hem verdenken van verzetsactiviteiten. Sophie laat na het wegvoeren van haar man de textielzaak op haar naam zetten. Op deze manier kan ze de winkel voortzetten en haar gezin onderhouden.

DOODGETRAPT

In kamp Amersfoort wordt Louis betrapt wanneer hij een medegevangene een tomaat geeft. Voor straf wordt hij op 2 juli 1942 in een hondenhok gezet. De Duitse kampbeul Hugo Hermann Wolf dwingt hem een hond na te doen en trapt hem vervolgens dood. Louis is dan 42. Hugo Hermann Wolf wordt na de oorlog voor het gerecht in Amsterdam in 1947 tot levenslang veroordeeld. Louis Salomon ontvangt in 1981 postuum het Verzetshedenkingskruis dat nu in Oorlogsmuseum Overloon is te zien.

WERKELIJK GELIEFD DOOR OUDERS

'Mijn zus Roos en ik,' zegt dochter Jeanny in 2016, 'zijn door onze ouders werkelijk geliefd. Ik kan niet anders zeggen dan dat het, ondanks het zware leed dat ons gezin heeft getroffen, een grote eer is geweest Louis Salomon en Yvonne Salomon-Mertens als ouders te hebben gehad. Een heel grote eer.'

Foto van de drie broers, Louis, Léonard en Max Salomon met op de voorgrond hun zus Tilla (Mathilde).
(Collectie E. Salomon)

BROER MAX SALOMON EN ZIJN GEZIN

Op 20 mei 1942 zijn tien notabele leden van de Joodse gemeenschap gearresteerd als represaillemaatregel vanwege het verwijderen door onbekenden van de bordjes met het opschrift 'Voor Joden verboden'. Onder hen de koopman Max (Marcus) Salomon. Na enkele dagen wordt Max met twee anderen, Eduard von Geldern en Salomon Brunn, vrijgelaten omdat zij gemengd gehuwd zijn. Voor deze drie werden anderen gearresteerd, waaronder zijn broer Louis. Broer Max Salomon wordt op 13 oktober 1942 wel gearresteerd en met het hele gezin – inclusief zijn niet-Joodse echtgenote Sophie, hun zonen Bernard, Manus (roepnaam Emiel), Louis en dochter Rosalie (ook wel Roos genoemd) – gedeporteerd naar doorgangskamp Westerbork. Zij blijven acht maanden in Westerbork. In Westerbork zullen zij hun broer en oom Léonard Salomon hebben ontmoet die daar van 11 november 1942 tot 4 mei 1943 zit voor hij naar Sobibor wordt gedeporteerd. Een maand later, op 8 juni, worden ook Max, zijn vrouw Sophie en hun kinderen Bernard en Louis op transport gesteld naar vernietigingskamp Sobibor. Als ze daar op 11 juni 1942 aankomen, worden ze meteen vermoord. Max is dan 45, Sophie 38, Bernard 13 en Louis 7 jaar oud. Hun oudste dochter Rosalie en zoon Manus zijn eerst naar Auschwitz en van daaruit naar Bergen-Belsen gedeporteerd. Zij hebben de oorlog overleefd. Na de oorlog zijn zij naar Canada geëmigreerd.

Over Louis Salomon werd ook verondersteld dat hij niet in Amersfoort maar in Auschwitz werd vermoord. De dochter echter was overtuigd dat hij in Amersfoort was doodgekennepeld. Ook de rechtszaak waar Wiel Kusters zich in zijn toespraak op baseerde gaat van de dood in Amersfoort uit. Joods monument geeft eveneens Amersfoort aan maar meldt tevens in de bijlage dat hij wel op 16 juli 1942 vanuit Amersfoort via Westerbork naar Auschwitz is gedeporteerd en daar tussen medio juli en eind augustus 1942 werd vermoord. Zie ook: [Joods Monument](#).